

GAZETA W. XIĘSTWA POZNAŃSKIEGO

Drukiem i nakładem Drukarni Nadwornej W. Deckera i Spółki w Poznaniu. — Redaktor odpowiedzialny: N. Kamiński w Poznaniu.

Telegraficzne wiadomości.

Paryż, 5. Paźdz. wieczorem o godz. 6. — **Potwierdza się wiadomość, że Turcyja wypowiedziała wojnę Rossyi.** — Floty Francyi i Anglii staną d. 9. b. m. w Konstantynopolu. Wyplyną na morze Czarne, skoro kroki nieprzyjacielskie się rozpoczną. — Francya i Anglia odrzuciły propozycje rosyjskie, postanowiły popierać Turcyję, jeżeli Rossyja nie ustąpi. — Urzędowe dzienniki w tej chwili pełne są wojennego ducha.

3 proc. renta 72, 50. 4½ proc. 90, 50.

Paryż, 5. Paźdz. 5 godz. po południu. — Constitutionnel donosi z Konstantynopola, że na zapytanie internuncjusza austriackiego barona Brucka, dywan zgromadził się na posiedzenie d. 25. Września. Postanowiono wytrwać przy zmianach w propozycjach wiedeńskich. Uwiadomiono o tej uchwałie posłów czterech mocarstw. Wielka rada użnała na posiedzeniu odbytym dn. 26. Września okłady za wyczerpanie, uchwała ostatnie środki obrony i oświadczyła, że chwila nadeszła wypowiedzenia wojny.

Wiedeń, 5. Paźdz. — Ostatni statek parowy przybił z Konstantynopola do Triestu. Listy z 26. p. m. z Konstantynopola nadesłane do triestskiej gazety opiewają, że wojna się rozpocznie, a przynajmniej wypowiedzenie wojny nastąpi. Firman wysłano w tej mierze do głównej kwatery. Sądzą, że wojna toczyć się będzie tylko lokalna. W Bosforze znajduje się 6 angielskich, 4 francuskie, 1 sardyński, 1 neapolitański, 1 austriacki i 1 pruski parowiec wojenny. Kostę podobno wypuszczono na wolność.

Drezno, 5. Paźdz. — Apostolski wikariusz w królestwie saskim, biskup Dittrich, umarł dzisiaj.

Berlin, 7. Paźdz. — Naj. Pan raczył nadać naddirektorowi poczty radcy tajn. Schneider w Berlinie order orla czerwonego 4. klasy z debowym liściem.

Berlin, 6. Paźdz. — Naj. Pan opuści dziś zrana o godzinie 6. Warszawę, jak doniesiono telegrafem do Berlina. Naj. Pan przepędzi noc w Wrocławiu i jutro wieczorem przybędzie z cesarzem rosyjskim i wielkim księciem następcą tronu rosyjskiego, którzy dziś wieczorem opuścą Warszawę, tu do Berlina. Najdostojniejsi monarchowie udadzą się na okrężnej kolei żelaznej z dworca frankfurckiego na poczdamski, i odjadą niebawem na zamek Sanssouci. Ani w podróży, ani tu nieodbędzie się powitanie.

Prezes ministerstwa bar. Manteuffel nie wyjedzie na spotkanie Naj. Pana.

Neisse, 2. Paźdz. — Policya miejscowa otrzymała rozkaz zdania sprawy o wychodźcach polskich do dnia 10. Paźdz., którzy się po gminach w powiecie Neissy znajdują. Wychodźcy ci więc aż do terminu tego mają się osobiście stawić do biura landratury w Neisse. Malarz Jan Serafiński z Częstochowy, zamieszkały teraz w Annaburgu, ma być z państwa pruskiego wydany. Miał się stawić w landraturze w Lublincu. Dotąd przecie się nie stawił i dla tego wydano rozkaz schwytania jego. Podobny los czeka według wrocławskiej gazety wielu innych wychodźców polskich, których po wydaniu wcielają Rossyjanie do swojej armii.

(Kor. Cz.) Berlin, 30. Września. — Wiadomość o przejściu floty francuzko-angielskiej przez Dardanele potwierdziła się. Nadeszłe tu wczoraj prywatne korespondencje z Paryża donoszą nadto, że przed parą dniami wysłany był równocześnie z Paryża i Londynu rozkaz, aby cała połączona flota przeszła przez Dardanele i zawinęła pod Konstantynopolem. Dalej, telegraficzna depesza paryska donosi, że na giełdzie tamże krążyła pogłoska, jakoby posłowie rosyjski i austriacki protestowali przeciwko przejściu połączonych flot przez Dardanele; nakoniec, że wojska austriackie wkroczyły do Serbii. Spuścmy z uwagi ostatnie wiadomości, wymagające jeszcze potwierdzenia, a zastanówmy się nad pierwszą, która w tej chwili zajmuje głównie uwagę publiczną. Brakuje dotąd pozytywnych wiadomości, wyjaśniających powody, przyczyny i cel powyższego kroku. Mniejsza o to, ile dotąd okrętów wpłynęło na morze Marmora; główny przycisk wiadomości leży na fakcie samym, gwałcącym oczywiście traktat londyński z 13. Lipca 1841. którego artykuł I brzmi: »Z jednej strony, jego wysokość Sultańska oświadcza silne postanowienie, że na przyszłość zachowywać będzie przestrzegając

niezmiennie jak starą regułę swego państwa zasadę, wedle której po wszystkie czasy wojennym okrętom państw obcych zabronionem było zawiązać w cieśniny dardanelską i bosforską; oraz że dopóki Porta w pokoju zostawać będzie, jego wysokość żadnemu obcemu okrętowi wojennemu wejścia w rzeczne cieśniny nie dozwoli«. »Z drugiej strony, NN. cesarz Austriacki, król Węgierski Czeski; król Francuzów, królowa połączonych królestw W. Brytanii i Irlandyi, król Pruski i cesarz wszech Rossyi, obowiązują się do postanowienie Sultana szanować i do wyżej wypowiedzianej zasady stosować się«. — W art. II. zastrzeżono wyraźnie, »że Sultana wydawać może jak dawniej firmy wejścia dla lekkich okrętów wojennych, które przeznaczone są, jak to jest zwyczajem, do pełnienia służby przy poselstwach państw w przyjaznych stosunkach z Turcyją zostających«. Osnowa tych przepisów jest jasna jak dzień. Zachodzi pytanie, pod jakim pozorem prawa, wojenne okręty Francyi i Anglii mogły przejść Dardanele? Monitor francuzki powiada że się stało z pozwoleniem porty. Zdaje się, że tak się rzecz ma istotnie, bo w przeciwnym razie komendant turecki zamków dardanelskich byłby się oparł gwałtowi. A więc Turcyja nie uważa się za będącą w stanie pokoju, lecz w stanie wojny? W takim razie trzeba by oczekiwać, że lada dzień rozpoczną się działania wojenne. Reszta powyższych pogłosek jest zapewne zawczesną, ale mogłaby się łatwo sprawdzić. Lecz angielski ministerialny dziennik Globe powiada, że przejście części floty połączonej przez Dardanele tak mało narusza traktat 1841., że nie uważano wcale za rzecz potrzebną prosić poprzecznie W. porty o firman dozwolenia. To trudno pojąć. Inny też dziennik angielski Chronicle, a z nim i Times, uderzają w jeden głos, że faktycznie wojna wprawdzie jeszcze się nie rozpoczęła, lecz że i pokój istnieć przestał. Dzienniki te liczą jeszcze na to, że obecność flot połączonych pod Konstantynopolem skłoni cesarza Mikołaja do umiarkowania w interesie utrzymania pokoju. Times mniema, że to jest właśnie chwila, w której rządy europejskie — dziennik ten spodziewa się tego jeszcze i po Austrii i Prusiech — kategorycznego żądać powinny od Rossyi oświadczenia, jakie właściwie są jej względem Turcyi zamiary? Ciekawa rzecz, gdzie ten kameleon w dziennikarstwie angielskim przez cały ciąg dyplomatycznych układów siedział, że sobie na to pytanie odpowiedzieć nie umie. Dramat sprawy wschodniej zbliżył się, jak się zdaje, w zawiakaniu swém do rozwiązania katastrofy. Połegi walczące stają z całą moralną i fizyczną siłą tuż na przeciw sobie. Starcie się ostatnie prawie nie do uniknięcia. W tragediach sztuki piąty akt bywa zwykle krótki. Kto powie, jak długo przeciągnąć się on może na rzeczywistej scenie świata? Historia jest cierpliwa, a wiek nasz mało usposobiony, aby pragnął dla siebie jej pospiechu.

Miałem racją w przypuszczeniu, że cesarz rosyjski nie zawita do Berlina. O ile Prussy miały udział w układach olomunieckich, trudno coś wiedzieć. Książę Pruski był w Olomuńcu w charakterze militarnym, nie dyplomatycznym. Obecność jego przy lustracji wojska austriackiego miała takie samo znaczenie, jak obecność arcyksięcia Austriackiego Leopolda przy lustracji wojska pruskiego w Berlinie. Z obecności tej o stanowisku Prus w sprawie wschodniej nie pewnego wnosić nie można.

Konferencje handlowe celne, które od tak dawna trwają w Berlinie, nie będą podobno miały żadnego rzeczywistego rezultatu. Wnioski podawane przez pojedyncze państwa związkowe upadają jeden po drugim pod wpływem separatyzmu handlowego, celnego i przemysłowego. To co jedno państwo uważa za korzystne, drugie odrzuca za szkodliwe dla siebie. Niemasz nawet nadziei, aby rzecz główna, to jest zniesienie taryfy celnej, było przeprowadzone. Natomiast związek handlowy z Austrią zapowiada w pewnym względzie wynagrodzenie tego, co w ściślejszym związku celnym przez niedoszedłe porozumienie się straciła wojenna groźba. Wiadomość, że familia pólkownika Teicherta umarła z otrucia, nie potwierdza się. Cholera zawsze w tym samym stanie; codziennie około 40. osób na nią zapada i większa połowa umiera. Na ludność wynoszącą pół pięta kroć set tysięcy dusz. śmiertelność ta nie jest zastraszającą.

Królestwo polskie.

Warszawa, 4. Paźdz. — Już od wczoraj Warszawa oczekiwała na przybycie naj. gości z zagranicy. W niedzielę jeszcze jak donieśliśmy, jego cesarska wysokość wielki książę Mikołaj Mikołajewicz, w towarzystwie świetnego orszaku składającego się z generałów i figel-adutantów jego cesarskiej mości, raczył udać się do granicy, na przyjęcie oczekiwanych gości; a wczoraj około godz. 12. w południe, naj. pan, po zwie-

dzeniu w koszarach Saperskich, przybyłych z Brześcia Litewskiego kadetów, raczył na spotkanie spodziewanych wysokich gości, wyjechać do Skierniewic. Od godz. zatem 7. wieczorem, J. O. feldmarszałek książę Warszawski, już oczekiwał w dworcu kolei żelaznej, gdzie także znajdowali się konsulowie Jmci Austriacki i Pruski, oraz orszak znakomych osób wojskowych. Około 9. wieczorem jego cesarska mość wrócił do Warszawy, w towarzystwie naj. monarchów: J. C. K. apostolskiej mości N. Franciszka-Józefa cesarza Austriackiego, i N. Fryderyka Wilhelma króla Pruskiego, oraz książąt krwi: arcyksięcia Karola-Ludwika, brata J. C. K. apostolskiej mości; i jego cesarskiej wysokości wielkiego księcia Mikołaja Mikołajewicza. Najdostojniejszym osobom towarzyszył liczny świetny orszak; a przy wsiadaniu do powozów, powitani zostali okrzykami tłumnie zebranego około dworca kolei żelaznej ludu. Cała droga od gmachu kolei przez drogę Jerozolimską, nowy świat i aleę, oświetloną była podwójnym rzędem kagańców, aż do łazienek królewskich i belwederu, gdzie równie prócz wojsk, przeznaczonych na straż honorową, zebrała się licznie publiczność. Tak w belwederze jako i w pałacu cesarskim, pozycygały warty honorowe; wewnątrz stanowiła rota korpusu kadetów z Brześcia Litewskiego. Nietylko łazienki królewskie, ale miasto jaśniało rześną iluminacją, a na domach, obok których przejeżdżał raczyli naj. monarchowie, jak na gmachu najwyższej izby obrachunkowej, zajaśniała świetna cyfra F, pod oświetloną z całym przepychem koroną cesarską.

W orszaku J. C. K. apostolskiej mości, przybyli wczoraj do Warszawy: Karól hr. Grüne rzeczywisty radzca tajny, podkomorzy feldmarszałek lejtnant, kapitan żandarmerji nadwornej, pierwszy jenerał adju. J. C. K. apostolskiej mości, i armji; Edmund książę Szwarzenberg feldmarszałek lejtnant, drugi właściciel pułku dragonów króla Ludwika Bawarskiego, tymczasowy komendant 4. korpusu, i komenderujący w Galicji; Franciszek hr. Schlick de Bessano i Weisskirchen, cesarsko-królewski rzeczywisty radzca tajny, podkomorzy, jenerał kawalerji, dowódca 2. korpusu, właściciel pułku huzarów Nr. 4.; Felix książę Jabłonowski, feldmarszałek Poru.; szambelan cesarski i naczelnik gabinetów i książę Karól Ludwik; Fryderyk baron Kellner de Köllenstein, jenerał-major, jenerał adjutant J. C. K. apostolskiej mości; Karól Ripp, jenerał-major i brygadjer przy 4. korpusie; oraz majorowie: Karól baron Boxberg, i Hugo de Weckbecker. — W orszaku zaś n. króla Pruskiego, przybyli: jenerał adjutant J. K. Mci Lindheim; fligel adjutanci, pułkownicy: hrabia Münster, baron Manteuffel, Schiller, Lejb-medyk Grimm, i szambelan Szeniu.

Wczoraj w teatrze dworskim, w Pomarańczarni, odegrano wyjątek z opery Purytanie, oraz balety: uroczystość róż, i wesele w Ojcowie.

K. W.

Francya.

Paryż, 3. Paźdz. — Monitor donosi, że cesarz dał dziś posłuchanie prywatne posłowi belgijskiemu, który mu doręczył list swego monarchy, donoszący o małżeństwie księcia Brabantu.

— Dwór cesarski spodziewany jest w dniu 8. Paźdz. w Compiègne; rada gminna przeznaczyła na ten cel 4000 fr.

— Legia honorowa liczy teraz 52,709 członków według najnowszego obliczenia urzędowego, a mianowicie 3 wielkich dygnitarzy, którzy należą do cesarskiej rodziny, 57 wielkimi krzyżami ozdobionych, 214 wielkich oficerów, 997 komandorów, 4663 oficerów, 46,805 kawalerów.

— Według Constitutionnela wysłano kurierów angielskiego i francuskiego z ważnymi depezbami do Petersburga.

— Flota ewolucyjna Oceanu otrzymała rozkaz powrotu z mielizn do Cherbourg, skoro tylko pogoda nastąpi.

— Assemblée Nationale zamieszcza następującą notę, której nadaje znamie dyplomatycznej tajemnicy: niemożemy jeszcze wejść w szczegóły, co zaszło na zjeździe olomunieckim. Nasze wiadomości są jeszcze niepełne. Możemy przecie już donieść o wielkim wypadku. Wiedeńska konferencya jest znów przywrócona pomiędzy czterema mocarstwami. Na chwilę zerwany wątek znów został zawiązany i szczęśliwe, szybkie rozwiązanie bardzo jest do prawdy podobnem, i daleko prawdopodobniejszem, aniżeli dzisiaj zrana rozumiano. Wszystkie pogłoski o koalicji odpornej i zaczepnej pomiędzy trzema mocarstwami są kłamstwem. Cesarz Mikołaj, jak wiadomo opuścił Olomuniec, wyjechał dnia 28. p. m. ze swoim zwyczajnym orszakiem. Cesarz Franciszek Józef przyjął zaprosiny cesarza Mikołaja i uda się na dwa dni do Warszawy. Markiz Lansdowne, który w środę przybył do Paryża, odjeżdża dziś wieczorem, aby być na radzie gabinetowej, która jutro się odbędzie. Królowa Wiktorya opuści swą rezydencyą w Balmoral i wróci w środę do Londynu.

Patrie z dzisiejszego wieczora czyni uwagi nad doniesieniem powyższem dziennika Assemblée Nationale, jak następuje: według tonu bezwzględniego i niemal urzędowego, który nadaje swemu doniesieniu, możnaby sądzić, że Assemblée Nationale ma własne dla siebie wiadomości, które mogą wszystkich uspokoić co do kwestji wschodniej, która od sześciu miesięcy niepokoi świat cały. Aż do czasu, w którym dziennik ten poprze swe twierdzenia dowodami, mamy powód do wierzzenia, że nie wie ani mniej ani więcej o położeniu tej sprawy, co inne dzienniki od dawnego czasu powiadały i powtarzały. Wiedeńska konferencya niepotrzebowała być przywracaną, wątki układów nigdy nie wypuszczono z ręki. Konferencya miała różne trudności do rozwiązania. Jedniemi po drugich się trudniła. Pierwsza trudność polegała na redakcyi pierwotnej noty, druga na zmianach poczynionych w nocy przez dywan, trzecia w tłumaczeniu które jej Rosya nadawała, mienając jej ducha i cel. Obecnie podwaja dyplomacyą swoje usiłowania, aby położenie rzeczy na drodze pokoju załatwić. Życzymy jej, aby się to udało, ale pospieszać powinna, bo nawet okoliczności może takie sprowadzić zagmatwanie, że rozwiązanie nie będzie podobnem. Co się tyczy idei dziennika Assemblée Nationale o koalicji trzech północnych mocarstw, to ona naprawdę w niczyjój głowie nie powstała. Austria i Prussy, znają prawdziwy swój interes i patrzą zawistnym okiem na swoją prze-

wagę. Niemogą równie jak Francya i Anglia patrzeć przychylnym okiem na nadużycia rossyjskie. Nie obawiamy się wcale porozumienia się mocarstw północnych, o którym roznoszą wieści. Jeżeli przyjdzie do koalicji, natenczas nie będzie ona wymierzona przeciw Francyi.

— Dzisiaj artykuł w Assemblée Nationale wyszedł z rossyjskiej kancelaryi. Wiadomości w nim podane zostały udzielone mu przez poselstwo rossyjskie. Niemogłem się dotąd wywiedzieć, czyli wiadomości tam zamieszczone są prawdziwe lub zmyślone. Zaręczano mi, że rzezonny dziennik otrzymał napomnienie i sądzę, że tak jest. Równocześnie rozeszła się wieść, że Patrie zamieści ten artykuł z Assemblée Nationale dziś wieczorem, wiadomo, czy te wiadomości potwierdzi lub zbiże. Na każdym przypadku jest rzeczą osobliwszą, że Assemblée Nationale dowiedziała się wprzód niż rząd francuski o przywróceniu konferencyi wiedeńskiej. Może poseł rossyjski sądził, że dosyć podać wolę swojego pana do wiadomości publicznej, a już Francya weźmie za prawo.

— Arrago umarł wczoraj. W nim traci Francya jednego z największych uczonych swoich. Pogrzeb odbędzie się w przyszłą środę.

— Pan Benoist Fould ma się lepiej. Chorym jest na pewien rodzaj nerwowej febry. Wszystkie pogłoski, które obiegały o ustąpieniu jego brata z ministerstwa, pokazały się ponne.

Strazburg, 2. Paźdz. — Kwestya stałego mostu na Renie znów podniesioną została na drodze dyplomatycznej. Stanowić będzie o tej kwestyi bundestag, a mianowicie komisya bundestagowa. Według zdania inżynierów dzieło to ma być w dwóch latach ukończone. Koszta budowy mają ponosić po połowie Francya i Baden, równie jak utrzymanie tego mostu.

— W skutek oddania na użytek publiczny kolei żelaznej wirtembursko badeńskiej, Wirtemberg tak się zbliży do nas, że podróż ze Strazburga do Sztutgardu trwać będzie bodaj 6, a do Ulmu 9 godzin.

Paryż, d. 28. Września — (Kr. Cz.) Opiuia moja, że obawa rozruchów w Stambule była tylko pretekstem do wprowadzenia okrętów francuzko angielskich w Dardanele, całkiem się ziściła. Ogólne jest dziś przekonanie w Paryżu i w Londynie, że w chwili, w której piszę, nie już fregaty, ale cała flota sprzymierzona znajduje się pod murami Stambulu. To przekonanie dzieli Times. Wprowadzenie czterech fregat w Dardanele mogło mieć za przyczynę pretekst rozruchów, ale wprowadzenie całej floty sprzymierzonej pochodzi ze zmiany polityki Anglii. Lord Aberdeen kierujący gabinetem angielskim, stracił cierpliwość. Lord Aberdeen zostaje przy władzy, bo spodziewa się jeszcze utrzymać pokój, ale działa już w przewidzeniu wojny. Lord Westmoreland i baron de Bourqueney odebrali od Anglii i Francyi rozkaz udania się do Olomuńca i jeżeli można, korzystania ze sposobności wznówienia negocyacji na innej podstawie. Jest to ze strony Anglii i Francyi krok ostatni, poza którym czeka Europę wojna. Lord Lansdowne, patriarchy whigów, i lord Brougham bawiący obecnie w Paryżu, nie tracą jeszcze nadziei pokoju, ale wielkiej ufności w niego nie mają. Lord Clarendon i pan Drouin de Lhuys przesłali do Wiednia noty kateryczne, które pokazują nie tylko zgodę dwóch dworów zachodnich, lecz zupełną zmianę w polityce Anglii. PP. Brunow i Kisielew oświadczyli, iż wprowadzenie flot sprzymierzonych w Dardanele uważają za krok wojenny i że czekają instrukcyi z Petersburga. Po wyczytaniu w Monitorze noty o wprowadzeniu czterech fregat w Dardanele, pp. Kisielew i Hübner udali się wczoraj do p. Drouin de Lhuys. Rosyanie bawiący w Paryżu, jak dawniej nie wierzyli w wojnę, tak dziś jej się lękają, bo wiedzą, że Anglia i Francya gotowe są na wszystko w razie danym. Mówią, że posłanie wojska lądowego pod Warnę, nastąpiłoby dopiero w razie wojny nad Dunajem, i w razie zajęcia Serbji przez Austryę. Flota oceanowa angielsko francuzka ma być przygotowaną zupełnie do wypłynięcia na morze bałtyckie. Anglicy lękają się tylko, aby dla zrobienia dywersyi, Rosya nie wydawała listów korsarskich piratom amerykańskim. Le Siecle powstaje przeciw tej obawie i ufa w charakter obywateli Stanów zjednoczonych, chciwych zysku lecz liberalnych. Też sąną ufność okazują dzienniki radykalne angielskie, mające sympatyę dla Ameryki i rachujące na nią.

W Anglii grożąca wojna, zapowiada przybrać charakter liberalno-merkantylny, a we Francyi charakter katolicki i cywilizacyjny. Civiltà Cattolica wychodząca w Rzymie, podjęła mowę wyrzeczoną do cesarza Mikołaja przez biskupa moskiewskiego i artykuł »Pszczoly północneja, które wystawiają Rosyę jako mocarstwo trzynające supremacyą nad całą Europą. Anglia skłania się do wojny za późno, i wtedy, kiedy została przypartą do muru, ale, bo też jej pozycya wewnętrzna jest okropna. Nieurodzaje przyprawiły ją o niedostatek trzechemiesięczny zboża. Kartofle nadto przepadły w Irlandyi. Papiery angielskie spadają, pociągając za sobą papiery francuzkie. Mówią, że bank angielski zamierza pożyczyć od banku paryżkiego 100 mil. fr. Być to może, bo to samo bank angielski uczynił za L. Filipa. Finanse Anglii i Francyi trzymają się tak ściśle z sobą, że alians tych dwóch mocarstw, szczególniej ze strony Anglii, można uważać za długo trwały. Francya więcej zachowała pamięci dawniej nienawiści niż Anglia. Co do finansów francuzkich, te znajdują się w mniejszej trudności niż angielskie, bo oparte są na większej masie brzmiącej monety i mają do zakupienia za granicą nie trzymiesięczną lecz jednomiesięczną konsu. pcyą zboża. Francya sprowadza dotąd zboże z brzegów morza śródziemnego. Rachowała ona na przywóz z Egiptu, ale hasza egipski pomimo przełożenia francuzkiego konsula, wywozu zakazał. Algerya dostarczyła większej ilości zboża, niż się można było spodziewać. Teraz można rachować na zboże amerykańskie.

O podróży cesarstwa w departamenta północne, nie mam donieść nic szczegółnego. Cesarstwo przyjmowani są wspaniale, ale deszcze, drogi chleba i polityka, mięszają troski do przyjaznych okrzyków mieszkańców. Anglicy bawiący w Boulogne, przedstawili cesarstwu adres przyjazny. Niechętnych manifestacji nigdzie nie było, a aresztowania prawie żadne. Wewnętrzny stan Francyi jest zupełnie spokojny. Mówią wprawdzie, że kiedy rojalisci marzą o skojarzeniu, tym istnym kamieniu

filozoficznym, republikanie także się koczają; że Barbes i Blanqui pogodzili się w więzieniu Belle Isle, i że nawet Cavaignac miał się pogodzić z Ledru Rollinem. Według krążących pogłosek, Ledru Rollin ma ogłosić wkrótce broszurę Trudno wierzyć w zgodę ludzi długo zakluconych i trudno przypuścić, aby w tej chwili Francja mogła bawić się propagandą republikancką. Książę Napoleon wrócił już do Paryża z obozu Helfant. Cesarstwo powróca także niebawem do St. Cloud. Drogość zboża i przewidzenia wojenne każą wnosić, że tegoroczna zima paryżka będzie dość smętna. Opera włoska nie zaleca się do borem śpiewaków, a teatr francuzki traci pannę Rachel. Rosya, idąc ciągle w dążeniu zrobień z Petersburga wielkiej stolicy, daje pannie Rachel 400,000 fr. Panna Rachel podała do p. Persigny prośbę o danie jej urlopu. Pan Persigny chciał go odmówić, ale cesarz postanowił inaczej. Teatr francuzki traci także aktora Brindau, który grywał role młodych kochanków. Natomiast przyciągnął do siebie z Gymnase aktora Bressan.

Pau Soule ambasador amerykański, negocjuje z królową Krystyną o kupno wyspy Kuby. Zdaje się, że kupno nie uda się, i że p. Soule z niczem odjedzie. Taka jest dziś trudność w znalezieniu mieszkań w Paryżu, że nowy ambasador hiszpański hr. Villuma nie ma dotąd domu.

P. S. Korespondencje stambulskie z 15. b. m. przywieziono przez parowiec „Nil“, nic bardzo nowego nie zawierają. W tej chwili obawa ruhu w Stambule nie ma żadnego podobieństwa do prawdy, ale byłoby podobnem, gdyby nastąpiła zmiana ministerstwa w sensie nowych koncesyi. Zakaz wywożenia zboża z Egiptu zrobił podwyżkę na targu paryżkim. Drogość zboża zajmuje więcej umysły w Paryżu niż wojna, której nawet nie chcą Rosyanie. Piekarze nie zostali dotąd zapłacony za różnicę w taksie chleba. Zład skargi. Rada miasta obiecała im zapłacić należność w końcu miesiąca. Wywóz artykułów paryżkich zaczyna słabnąć, co zmniejsza pracę ludności paryżkiej. Wielki warsztat złotniczy p. Lues Allemand przy ulicy Montmorency, uskarża się, że tej jesieni nie odebrał żadnych obstalunków.

Anglia.

Londyn, d. 3. Paźdz. — Agitacja przeciw Rossyi upowszechnia się w kraju. W Birminghamie równie jak w Manszestrze odbędą się meetyngi, a meetyng powszechny zapowiedzianym jest w Londynie na przyszły piątek. Advertiser i Herald nazywają lorda Aberdeena tylko nominalnym pierwszym ministrem i oczekują podania się jego do dymissyi z dnia na dzień. Jeżeli lordowie Palmerston, Russel i Clarendon o pół myśli postąpią w żądaniach rozporządzeń przeciw Rossyi, a hrabia ten szkocki nazawsze się pożegna z ministerstwem. Chronicle przegląd czyni wszystkich przeciwników Rossyi i przekonuje się, że cały niemal świat jednogłośnie żąda kłęski cara.... Każdy mąż stanu i każdy mąż dobrego wychowania w Prussach obawia się, ambicyi północnego monarchy. — Mimo współwiny w podziale Polski, z którego najwięcej Rossya umiała korzystać, ludność waleczna i oświecona Pruss widzi, że główne niebezpieczeństwo zagraża Niemcom od północy, a w nieszczęśliwym wypadku wojny europejskiej, zapewne ziomkowie wielkiego Fryderyka nie będą walczyć w towarzystwie rossyjskiem. Świat katolicki, a przynajmniej konsekwentniejsza część jego, przypomina sobie owe okrutne przesładowania na Litwie katolików i zapewne niebędzie unosić się za Rosyanami. Hiszpania przez wysłanie generała Prima do obozu tureckiego pokazała skłonność swą przystąpienia do ligi europejskiej. Z tego powodu też mało znajdzie car sympatyj pomiędzy książętami środkowych i północnych Włoch, tudzież pomiędzy najwierniejszymi poddanymi Austrii i byłoby to dziwne wydarzenie, gdyby apostołski cesarz szedł się bić z Turkami za krzyż grecki, aby się zemścić za korzyści nadane kościołowi łacińsko-katolickiemu u grobu świętego. Holenderska eskadra, która krąży w pobliżu Dardanellów, wprawdzie nieważnie żadnego udziału w wojnie wybuchnąć mogącej, ale może posłużyć Turkom za dowód dodający odwagi, że jeszcze inne mocarstwa stoją w odwodzie. Szwecya myśli o Finlandyi w podobny sposób, jak Multany i Wołoszczyzna dostała się w ręce Rossyan, Dania nawet wie, że posiada w swoim ręku Dardanele. Wydarzyło się więc, że północ z południem, katolicy z protestantami zgadzają się na jedno. Półtuzina niemieckich gazet, dwie w Paryżu i jedna w Londynie objaśniają przez sofistyczne protestacje przeciw anti-rossyjskiemu oporowi, jednogłośnie ucywilizowanego świata w tej kwestyi. Mniejsze państwa pochwalają zupełnie postępowanie owych mocarstw, którym stopień wkładu obowiązują obrony wspólnych interesów. Jeżeli Austrija nieznizy się jako narzędzie rossyjskiej ambicyi, natenczas Rossyi niepozostanie pomiędzy morzem atlantyckim, morzem śródziemnym i Baltykiem inny sprzymierzeniec, — okrom małego króla greckiego. Żadne mocarstwo nieoczekiwało walki w odrębniejszym stanowisku jak teraz Rossya.

Austria.

Wiedeń, dn. 5. Października. — Kolońska gazeta zamieszcza list byłego ministra węgierskiego Bartłomieja Szemere, który domysły austriackiego Soldatenfreunda o wynalezieniu korony węgierskiej ogłasza za niegodne podejrzewanie. Takiej podłości on się nie dopuścił, aby miał wskazywać miejsce, gdzie schowano klejnoty koronne węgierskie.

— Donieśliśmy, że generał francuzkiego hr. Goyon zaprosił cesarza rossyjskiego na manewra do Warszawy. Gdy o tem doniósł do Paryża, zapytano go ztamtąd, czy na manewra te także zaproszonym został hrabia Westmoreland z innymi oficerami angielskimi, gdy odpowiedział, że nie, otrzymał telegrafem rozkaz lakoniczny następujący: Refusez et retournez sur le champ à Paris.

— Powszechna gazeta donosi z Inspruku, że schwytano w Salzburgu czterech włoskich emisariuszów z bardzo ważnymi papierami.

— Satellit wychodzący w Kronstademie donosi z nad niższego Dunaju, że tam bardzo po wojennemu wygląda. W listach ztamtąd odebranych utrzymują, że rewolucya w Turcyi z pewnością wybuchnie i dla tego armia rossyjska przekroczy Dunaj, aby bronić tureckiego rządu i chrześcijan przed wściekłością fanatyków tureckich. Tym sposobem armia rossyjska wstrzyma rewolucyją i ocali powagę sultana.

Pan minister Bach wróci z swęj podróży do Styryi za dni kilkanaście.

— Szach perski ma zamiar założyć wielki obóz pod Sultarich, złożony z 30,000 żołnierza.

— Dnia 24. odbyła się pod obecność ministra skarbu i handlu pana Baumgartnera pierwsza jazda na kolei przez semmeringskie wyżyny od Mürrzuschlag do wiaduktu an der kalten Rinne. Towarzyszyli ministrowi dyrektor centralny dróg żylaznych radca minister. P. Ghega, inspektorowie Löhr i Bolze, tudzież nadinżynier Pilarski; użyto do tej jazdy lokomoty „Levant“ z wiedeńsko-gloggnickiej fabryki machin. O 9½ rano wyjechano z Mürrzuschlag, we 27 mian przybyto po przed główny tunel nad granicą styryjsko-austriacką o 1½ mil od punktu odjazdu, a tunel sam 800 sążni mający przejechano w 5ciu minutach. Pierwszy raz lokomotywa posuwała się na wysokości 2788 stóp nad powierzchnię morza. Przejechano dalej trzy inne tunele na 106, 234 i 200 sążni długie a o 10¼ pociąg stanął u celu próby przejechawszy w 45 minutach 2¼ mil na tej górzystej kolei. Minister dalej przejechał do Bajerbach. Na całej drodze od Mürrzuschlag do Gloggnitz 5½ mili. nie wiele już brakuje miejsc, gdzieby szyny nie były osadzone, i kolej ta wykończoną będzie w Październiku całkowicie.

Wiedeń, d. 30. Września. — Z dniem 1. Października wchodzi w użycie pociągi osobowe pospieszne między Przyrowem i Oderbergiem, które łączą się z pociągami berlińskimi przybywającymi koleją górno-szląską. Pociąg odchodzący z Wiednia o 6½ rano prosto przejedzie do Oderberga, a z Oderberga do Wiednia wychodzi o 10 przed południem.

— Gazeta preszburzka z dnia 29go Września zawiera następujące obwieszczenie: Ze względu na radosny wypadek odszukania węgierskich świętych godeł koronnych, J. c. w. arcyks. gubernator wojenny i cywilny spowodowany został darować w zupełności karę 10 osobom przez tutejszy c. k. sąd wojenny skazanym, a 2 od połowy kary uwolnić, a zarazem polecić, aby śledztwo przeciw 5 osobom prowadzone w tutejszym c. k. wojennym sądzie zaniechanem było.

— Czytamy w gazecie wiedeńskiej ustęp z obwieszczenia jeneralnego gubernatora Lombardyi i Wenecyi marszałka hr. Radeckiego z d. 18. Września, tyżący się złagodzenia stanu oblężenia w pomienionem królestwie na mocy najw. postanowienia z dnia 13. Sierpnia. Ustęp ten wyjęty z Gaz. di Venezia brzmi:

„W skutku tego podaję niniejszém do publicznej wiadomości, iż począwszy od dnia 1. Października wszystkie nadzwyczajne zakazy tyżące się stanu oblężenia, a wydane od r. 1848., osobiście zaś zawarte w odezwie z dnia 10. Marca 1849., tracą moc obowiązującą; wyjąwszy następujące: 1) Zatajenie lub niedozwolone posiadanie broni to jest posiadanie nie usprawiedliwione szczególnem pozwoleniem zarządu wojskowego. 2) Podburzające demonstracje polityczne wszelkiego rodzaju. 3) Spiewanie pieśni rewolucyjnych publicznie lub przed wielą osobami. 4) Noszenie oznak rewolucyjnych. 5) Czynna obraza lub publiczne szkalowanie wojskowych osób nie będących w służbie. 6) Posiadanie rewolucyjnych broszur i odezw. 7) Rozlepianie odezw rewolucyjnych podlegających lub podburzających. 8) Rozlepianie podobnych pism po murach, o ile przekroczenie prawa wykazane pod 6, 7 i 8 nie stanowi zbrodni zdrady głównej lub winy podlegania i podburzania. Wszystkie tu wyliczone czynności zabraniają się i w razie przekroczenia karane będą przez sądy wojskowe; i rozporządzam, aby przekraczający wymienione tu zakazy następnie karani bywali: ad 1) aresztem więziennym lub u profosa od 1 miesiąca do roku, a niekiedy robotą w kajdanach; ad 2, 3, 4, 6, 7 i 8 aresztem wojskowym od dni 8 do 6 miesięcy. Czynne obrazy lub szkalowanie wojskowych osób po za służbą (5) aresztem wojskowym od 24 godzin do 3 miesięcy. Jeżeli się kto targnie na osobę wojskową szczególnie wyższego stopnia, a zachodzą okoliczności obciążające, podobny czyn karany będzie twierdzą lub robotą w kajdanach aż do roku. Jeżeli w takim razie osoba wojskowa będzie zraniona, wypadek taki sądzony będzie przez władze wojskowe wedle postanowień kodeksu karnego cywilnego. Oprócz powyższych kar mogą wejść w użycie obstrzeżenia jako to krótkie kajdany, post o chlebie i wodzie, kara zaś cielesna w przypadkach przepisanych kodeksem karnym z dnia 27. Maja 1852 roku; przeciw potwierdzonemu wyrokowi sądu wojennego nie może być rekurs wnoszonym.“

Turecja.

Do Ost-Deutsche Post piszą z Konstantynopola 19. Września. Coraz chmurniej na politycznym niebie; w tej chwili trudno przypuścić, aby spór rossyjsko turecki dał się załatwić spokojnie, odkąd wiadomość o odrzuceniu poprawek tureckich do noty wiedeńskiej nadeszła, co partyi wojennej taką dało przewagę, iż umiarkowane głosy nie śmiały się odezwać. Sztafeta z tą wiadomością przybyła tu wczoraj i zaraz widoczny obudziła ruch w tutejszych kołach dyplomatycznych. Jedyna nadzieja polega na tém, że wiadomość ta doszła telegrafem do Belgradu, a stamtąd sztafeta nadeszła na straci trochę ze swojej ostrości, skoro całkowita depesza przybędzie, którą goniec już wiezie, i może zawiera w sobie jaki haczyk do dalszych układów. Fanatyzm tu i w całym kraju doszedł do tego stopnia, że ani myśleć o zmianie systemu rządowego względem Rossyi. 60,000 ulemów i softów w Konstantynopolu i okolicach miało się zobowiązać na piśmie, użyć wszystkich sił, aby opór przeciw Rossyi utrzymać. Wszyscy młodzi chcą się zaciągnąć w szeregi. Liczba ta nie jest przesadzona, skoro się zważy, że do ulemów i softów liczą wszystkich, którzy są piśmienni aż do kadego i bakałarza nie pomijając graduowanych uczniów. Doniesienia pewne z prowincyi podają, że pobór rekruta i redyfów idzie z wielką łatwością, a ochotnicy ze wszęch stron nadciągają. Przeciwnie wiadomości możecie śmiało poczytać albo za skutek nieznamości rzeczy albo umyślnego przekręcania. Porta mogłaby nawet armię swoją podwoić, gdyby nie miano względu na roboty w polu.

Dalej pisze ten sam korespondent o zamysłach wychodzców, na które Porta się nie zgadza, o obawie przed cholera i podaje wiadome już rozporządzenia rozciągnięcia kordonu tyżące się. W zeszłym tygodniu było kilka pożarów w Konstantynopolu, z których jeden zniszczył 32 domów, 70 kramów i jeden meczet. Ponieważ prawie cały Konstanty-

nopol budowany z drzewa, przeto trudno inaczej ratować, jak burzyć domy dla przerwania ognia.

Times pisze z Konstantynopola pod d. 19. Września: sekretarz legacji amerykańskiej Brown wyjeżdża dziś do Smyrny, w celu wypuszczenia na wolność Węgra Kosty. Nie umiemy powiedzieć, jaki układ stanął, do wypuszczenia go z pod straży konsula francuzkiego. Tyle pewna, że pan Brown otrzymał rozkaz zabrania Kosty na okręt amerykański, który popłynie do Ameryki.

Kronika miejscowa.

Poznań, 7. Paźdz. — Na posiedzeniu onegdajszym reprezentantów miasta przystąpił przewodniczący pan radca Tschuschke do wyboru deputowanego z miasta Poznania na zgrupowanie powiatowe. Na 20 głosujących, 18 oświadczyło się za panem nadburmistrzem Naumanem. Odczytano następnie kilka sprawozdań komisji, a naprzód dotyczące funduszu teatralnego za rok 1852, a następnie rachunków kasy umorzenia długów miasta, rachunków depozytowych za rok 1852. Po przyjęciu sprawozdań komisji pokwitowano obrachunki. Komisja wysadzona do poczynienia uwag nad odpowiedziami władzy miejskiej na notaty komisji względem obrachunków kasy kamelaryjnej za rok 1851., naprzód zwraca uwagę na 643 tal. pod tytułem budowlanym, na które dostatecznego niedano objaśnienia. Komisja żąda, aby przy przekroczeniu etatu, wnosila władza miejska do zgrupowania albo o pozwolenie większego wydatku, albo dostarczyła szczegółowe dowody owych wydatków. Niepodobało się komisji, że w odpowiedzi znalazła tłumaczenie, że ten większy wydatek nastąpił w skutek drobnych reparacji. Przekroczenie atoli etatu o 643 tal. zbyt wysokim być się wydaje. Pan radca Theyler utrzymuje, że niepodobna składać dowodów na szczegółowe pozycje. Przewodniczący żąda dowodu, że i władza niemogła wnieść o pozwolenie do zgrupowania na przekroczenie etatu. Pan major Treškov przyrzeka, że na przyszłość będą składane dowody nawet na mniejsze wydatki. Przy pozycji studzien i budowli wodnych uwaga komisja, że nad etat wydano około 1400 tal., z których 160 tal. nie potwierdzono Komisja uważa 44 tal. za usprawiedliwiony wydatek, nie tak 116 tal. Zgrupowanie uznaje, że niepodobna było uniknąć przy budowach wodnych przekroczenia o 116 tal. i z tego powodu uznaje monitum za załatwione. Resztę pozycji, jak za naprawy dachów, alei i t. p., przy których także etat przekroczone, uważa komisja również za niedostatecznie objaśnione i żąda na przyszłość aby dowody szczegółowo były dodawane, tymczasem zgrupowanie uznaje odpowiedź magistratu na noty komisji za niedostateczną i zwraca ją jemu do uzupełnienia. Co do robót nad brzegami rzeki, celem jej zgłębiania i to w okolicy Rataj, zgrupowanie oświadcza się za zdaniem komisji, że bicie tam i innych przyrządzeń wodnych nad brzegami rzeki Warty, jest kosztowne, a zysk z placów niepewny, przeto woli wyrzec się własności brzegów w tej okolicy i oddać fiskusowi je do urzędzenia. Następnie zgrupowanie przystąpiło do wyboru komisji taksacyjnej, która ma stanowić w sporach

powstałych przy taksach assekuracji ogniowej między dyrekcją assekuracji a właścicielami budynków. Wybrano członków do tej komisji dla 1 i 2 klasy: p. Engla, na zastępcę p. radcę spr. Gierscha; dla 3 i 4 klasy p. Domarackiego, na zastępcę p. Schiff; dla 5 i 6 klasy p. Pettang, na zastępcę p. Wilke. Ostatnim z przedmiotów obrad było rozporządzenie król. rejencji, aby łoże Bocianki ciągnące się wzdłuż Półwsi, Rybaków, za Bernardynami, aż do grobelskiego kanału, tudzież wszystkie ścieki do niego kosztem miasta zostały urządzone i wyczyszczone, coby pociągnęło za sobą 3000 tal. wydatku, jak obliczyła komisja budownicza miasta. Magistrat przeciw temu rozporządzeniu odwołał się do pana naczelnego prezesa i zaprotestował przeciw ponownemu rozporządzeniu kr. rejencji dla tego, że jeszcze odpowiedzi nie otrzymał od pana naczelnego prezesa. Magistrat ma zamiar w niepomysłnej rezolucji odwołać się do król. ministerstwa. Zgrupowanie pochwała postępowanie magistratu w tej mierze jednogłośnie. Na tém zakończyło się posiedzenie.

Rozmaite wiadomości.

Ludwik Napoleon wyznaczył jak wiadomo, przed dwoma laty, nagrodę 50,000 franków za odkrycie sposobu korzystnego zastosowania elektryczności a mianowicie elektrycznego światła, do sztuk i rzemiosł. Zdaje się, że nagrodę tę otrzyma jeden z paryżkich fizyków, który za pomocą garneków z piaskowca utworzył ogromną elektryczną baterję, która poparta reflektorem, mocne wydaje światło, że kilkuset robotników może przy niej nocną porą, tak samo jak w dzień pracować. Mówią że ulica Rivoli, i bulwary wkrótce będą w ten sposób oświetlone.

Wiadomości handlowe.

Berlin, d. 6. Października. — Pszenica 88—96 tal., żyto 69—74 tal., jęczmień 52—55 tal., owies 32—36 tal., groch 72—78 tal., rzep zimowy 81—79 tal., rzepik zimowy 80—78 tal., olej rzepiowy 11½ tal., olej lniany 12½ tal., okowita bez beczki 32 tal.

Przybyli do Poznania dnia 7. Października.

BAZAR: Bandenberger z Kołaczkowa; Milewski z Kalisza; Schulz z Wrocławia; Bloeciszewski z Przeclawia; Bojanowski z Małpina i Zablocki z Lubowka.
HOTEL BAWARSKI: Malczewski z Kruchowa; Drwęski z Sędzin; Święcki z Rogowa; Pagowski z Chabska; Szczepanowski z Tuszyzna; Mliki z Opowie i Niemojewski z Sliwnik.
HOTEL DREZDEŃSKI: Klyner z Inowrocławia; Sturtzel z Bydgoszczy; Kalkstein z Pluskowieca; i Gajewski z Kosmowa.
HOTEL PARYSKI: Mallow z Huty; Dobrowolski z Rumiejek; Chrzanowski z Jarząbkowa i Hland z Chlebowa.
POD WIELKIM DĘBEM: Drzenski z Bożejewa; Prądzyński z Biskupie i Reymann z Szreńcu.
POD ZŁOTĄ GESIĄ: Heldorf z Pleszewa.
HOTEL BERLIŃSKI: Sodowicz z Rawicza; Mühlmann z Wągrówca; Trampeyński z Szrody; Chrzanowski z Stanisławowa i Walz z Pakawia.
HOTEL EICHBORNA: Kromezyński z Wroniek.

Teatr miejski w Poznaniu.

W Sobotę 5te przedstawienie w 2im ambonamencie, po raz pierwszy:

Róża i Różia,

oryginalny dramat w 4ch aktach przez Szarlotte Birch Pfeiffer.

W Niedzielę z zniesieniem ambonamentu: na ogólne żądanie: Robert Diabeł, wielka opera w 5 aktach Mejerbeera.

F. Wallner.

OBWIESZCZENIE.

Dostawa żywności dla wszystkich instytucji miejskich oddaną będzie najmniej żądającemu w drodze submisji na czas od 1. Stycznia 1854. do ostatniego dnia Grudnia 1854. r.

Podania piśmienne przyjmowane będą do dnia 26. Października r. b. przed południem do godziny 12. w naszej Registraturze. Wnioski submisyjne zapieczętowane i jako takie na adresie oznaczone, będą w terminie rozpieczętowane i zapisane.

Dostawa chleba osobnie najmniej żądającemu poruczoną zostanie, dla czego w tym względzie osobne podania przesłane nam być muszą.

Warunki są w Registraturze naszej do przedzenia.

Poznań, dnia 14. Września 1853.

Magistrat.

Szanowni Rodzice, chcący swe dzieci oddać do szkoły, zechcą je na pensję powierzyć przy ulicy Berlińskiej pod Nrem 16., gdzie także mogą mieć leke konwersacyi i pomoc w trzech językach.

Pokój umeblowany lub bez mebli jest do wynajęcia na Butelskiej ulicy Nr. 18 na drugim piętrze.

!!! Masę do froterowania !!!

we wszelkich kolorach, kwartę po 10 Sgr., poleca znów handel

P. Przespolewskiego w Poznaniu, ulica Wrocławska Nr. 14.

Z dniem 13. b. m. rozpoczyna się nowy bieg nauk w klassach moich. o czem niniejszem zawiadamiam Szanowną Publiczność z tém zapewnieniem, że jak dotąd tak i nadal najusilniej szm mojem staraniem będzie k zalcieć powierzone mi panienki w duchu prawdziwie religijnym. Ku pomocy w pracach tak wielkiej wagi postarałam się o professorów, a to zgodnie z życzeniem wielu Rodziców.

Poznań, ulica Jezuitcka Nr. 1. na drugim piętrze. **Bronisława Zagrodzka.**

Skład mebli w Poznaniu

pod firmą

GEWERBE-HALLE,

w rynku Nr. 85.

poleca swój liczny zapas najużywańszych pięknie robionych mebli, lustr i wyścielanych rzeczy z drzewa rozmaitego gatunku w kształcie najgustowniejszym, po cenach umiarkowanych lecz stałych. — Za rzetelnością wszystkich przedmiotów mówi to, iż żadna sztuka do magazynu przyjętą nie zostanie, która nie jest przez znawców najściślej przejrzana. Uprasza się o zwrócenie uwagi na firmę **GEWERBE-HALLE**, i na numer domu magazynu.

Przełożeni.

Tylko najlepsze Zielonogórskie winogrona

polecam do początku Listopada prawdziwy funt po 2½ Sgr. albo brutto za 1 Tal. 15 funtów. — Bezcuski darmo! — Winogrona przeznaczone »na kuracyę« wybieram szczególnie podług

przepisu wydanego pisemka przez Król. fizyka powiatowego Pana Dra. Wolffa, które bezpłatnie przylącam.

Sprzedaję z drugiej ręki daję stósowny rabat, i przyrzekam prędką i rzetelną usługę.

Edward Seidel w Zielonogórze w Szląsku.

Mój sekretariat przeniósł do mojego domu przy ulicy szewskiej pod Nr. 20.

Poznań, dnia 1. Października 1853.

Teodor Baarth.

Dla trzech uczniów, uczęszczających do szkół tutajszych, jeszcze jest miejsce w mojej pensji.

R. Jungmann.

Sw. Marcin Nr. 25./26. na pierwszym piętrze.

Nową posyłkę ulubionych szczeru rzymskich i niemieckich strón odebrała księgarnia Braci Szerk w Poznaniu.

Kurs giełdy Berlińskiej.

Dnia 6. Października 1853.	Sto-pa- oCt	Na pr. kurant	
		papie- zany	goty- wano
Pozyczka rządowa dobrowolna.....	4½	—	100½
dito z roku 1850.....	4½	101	101
dito z roku 1852.....	4½	101	101
Oblię długi skarbowego.....	3½	—	90
dito premiów handlu morskiego...	—	—	—
dito Marchii Elektoralnej i Nowej...	3½	—	—
dito miasta Berlina.....	4½	100½	—
Listy zastawne Marchii Elekt. i Nowej	3½	98½	—
dito Prus Wschodnich...	3½	—	—
dito Pomorskie.....	3½	98½	—
dito W. X. Poznańskiego..	4	—	—
dito W. X. Pozn., nowe..	3½	—	—
dito Szląskie.....	3½	—	—
dito Prus Zachodnich....	3½	95½	—
Bilety rentowe Poznańskie.....	4	—	99½
Louisdory.....	—	—	110½
Akcie kolei żelaznej Starog. Poznańsk.	3½	—	91½

CENY TARGOWE

w mieście Poznaniu.

Dn. 7. Października 1853. r.

	od		do	
	tal.	1 Sgr.	tal.	1 Sgr.
Pszenicy, szefel.....	3	10	3	18
Żyta, szefel.....	2	16	2	20
Jęczmienia, szefel.....	1	18	6	23
Owsa, szefel.....	1	10	1	12
Tatarki, szefel.....	1	14	1	16
Grochu, szefel.....	—	—	—	—
Ziemniaków, szefel.....	—	15	—	17
Siana, centnar.....	—	22	6	25
Słomy, kopa.....	7	—	8	—
Masła, garniec.....	1	22	6	2
Spiritusu (beczka 120 kw.) 80 ½ Tral.	26	—	—	—